

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1455.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавництво Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ВАСИЛЬ МИХАЙЛОВИЧ БЛАКИТНИЙ.

В Харкові помер 4. грудня ц. р. один з найвидатніших діячів робітничо-селянської Радянської України Василь Михайлович Блакитний, беззмінний з 1920 р. редактор органу уряду Української Соціалістичної Радянської Республіки, "Вістей ВУЦВК", член Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, кандидат в члени Центрального Виконавчого Комітету Союзу Радянських Соціалістичних Республік, член спілки пролетарських письменників "Гарт" і т. д. Помер після довгої і тяжкої хвороби в самому розквіті, бо тільки в 33-тому році свого життя. Передчасно "догорів", як влучно відзначає українська радянська преса.

Велику втрату понесла Радянська Україна, а з нею і увесь український працюючий люд та революційний пролетарський рух взагалі, зі смертю т. Блакитного. В особі т. Блакитного пішов в могилу один з видатніших українських борців-революціонерів, один з видатніших керівників українського радянського громадського життя, творець і керівник української радянської преси і публіцистики, лідер української пролетарської поезії (Василь Еллан — його псевдонім, яким підписувався під своїми віршами), творець української радянської сатири (Валер Пронза — так його псевдонім), ідеолог і керівник українського пролетарського письменства і видатний працівник в багатьох інших ділянках суспільного життя Радянської України.

Ось декілька дат з життя т. Блакитного, які подаємо за харківськими "Вістями".

"Тов. Блакитний народився року 1893 в селі на Чернігівщині, в помітській родині. В сьомому році життя він втратив батька і лишився при матері, що жила в скрутних матеріальних умовах на 3 десятинах землі. По скінченню сільської школи йому вдалося безплатно поступити до бурси, а потім і до духовної семінарії. Звідси з 4-ої класи, т. Блакитний, що до його бойової натури майбутнього революціонера аж ніяк не пасувало похвальне оточення, а тим паче похвальна "ка'єра", тікає до Київського Комерційного Інституту на економічний відділ.

З раїних літ познавши умови злиденного нужденного життя, тов. Блакитний ще з шкільної лавки старшої групи бурси, а потім в семінарії, бере участь спочатку в самоосвітніх гуртках, як організатор або активний їх учасник.

Тодішні шкільні гуртки по глухих провінційних містах, а таким був і старий Чернігів, провадилися під гаслом національного усвідомлення, під гаслом українських національних ідей. Але і в цих гуртках тов. Блакитний знайшов шляхи засвоєння соціалістичних ідей.

Революція 1917 року застає тов. Блакитного в лавах Української Партії Соціалістів-Революціонерів, де він беззмінно перебуває на лівому її крилі весь час існування Центральної Ради. Революційність т. Блакитного ставить його одним з керівників так званої "лівоберезної групи УПСР" і як представника її на 3-му з'їзді УПСР, його вводиться кандидатом до Центрального Комітету.

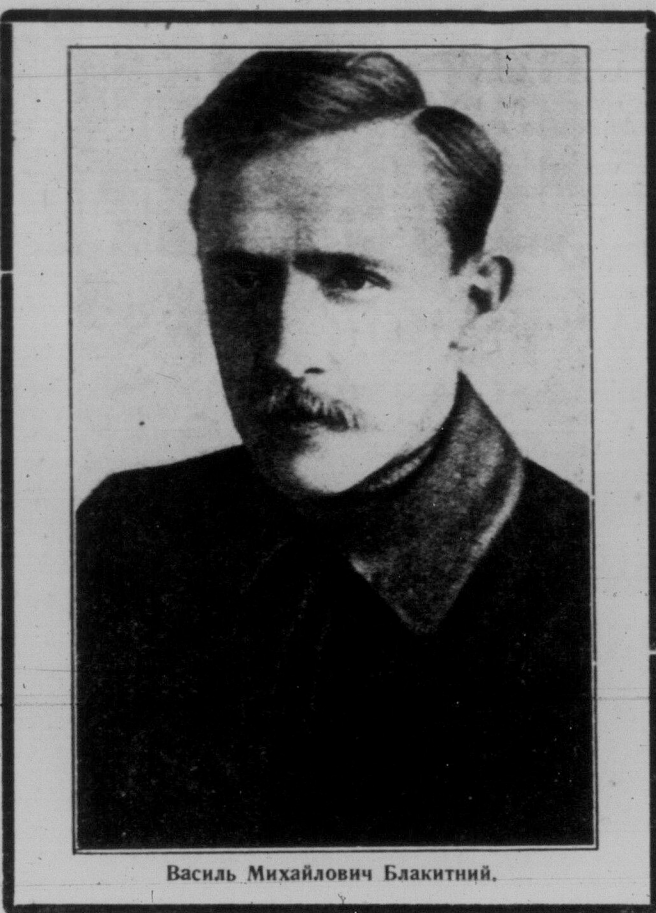
Політика правої більшості Центрального Комітету Української Партії Соціалістів-Революціонерів, як зрадничої націоналістично-реакційної групи, що поруч з іншими в жовтневі дні отримав і мечем козаківських банд розправлялася з революційним робітництвом, остаточно розриває партію і з неї виключається її ліва частина на чолі з Михайличенком, Блакитним, Шумським, що перед гетьманщиною захопили в свої руки орган Української Партії Соціалістів-Революціонерів "Боротьбу", й народження гетьманщини зустріли гаслами уже класової боротьби, за що т. Блакитного та Михайличенка було посаджено до Лук'янівської в'язниці. Після 2, з гаском місяців ув'язнення в Лук'янівці т. Блакитному щастить визволитися із цупких лабет гетьманської контр-розвідки і в червні 1918 року "лівоберезна група УПСР" захоплює на з'їзді до своїх рук Центрального Комітету і оголошує роспуск партії, себ-то перехід на легальний стан революційної її частини, спекавшись реакційного бою.

Далі йде боротьбистський період в революційній роботі т. Блакитного. Як уповноважений Центрального Комітету лівоберезників, що прибрала назву "Боротьбистів", т. Блакитний в підпіллі гетьманському працює по черзі в Одесі, Києві, Харкові і Полтаві. За його найближчою участю в Полтаві організується повстання, захоплюється Полтава і оголошується Радянська влада. Це було саме в час директорівського повстання отамана Балачана в Харкові, в сесії 1918 року. Підхід балачанивців потяг за собою розгон більшовицько-боротьбистського коаліційного революційного комітету в Полтаві і знову арешт т. Блакитного.

Швидко ліквідація директорії та її влади на Полтавщині визволяє з в'язниці т. Блакитного і він вже в той час, зрозумівши на практичному досвіді революційної роботи, яке значення має єдина керівнича рука комуністичної партії в революції, одні з перших членів Центрального Комітету боротьбистів, подає думку про необхідність злиття двох партій, що претендували на керівництво революцією на Україні — Комуністичної Партії (більшовиків) України та Української Партії Соціалістів-Революціонерів — боротьбистів-комуністів, уже при кінці 1918 року поставивши цю справу на дискусію і почавши переговори з т. Бубновим, Тарноградським та іншими.

В 1919 р., бачучи, що селянські та інтелігентські маси партії боротьбистів не цілком ще підготовлені до злиття з КП(б)У, на 5-му з'їзді боротьбистів в своїх програмових постановках переходять на ґрунт комуністичних засад, хоч і залишають ще свою партію в назві ес-ерівською. При другій радянській владі т. Блакитний обирається членом Центрального Виконавчого Комітету і працює редактором центрального органу боротьбистів "Боротьбу".

Насувалась денікінщина. Робітничо-селянські маси та інте-

Василь Михайлович Блакитний.

лігенція, що підпирала боротьбистів-комуністів, штовхнула дві тогочасні групи українських партій, що стояли на радянському ґрунті — боротьбистів-комуністів та лівих незалежних злитися в одну партію — Українську Комуністичну Партію, що разом з КП(б)У йшла і в підпіллі готувати боротьбу проти чорної реакції. Більша частина ЦК боротьбистів залишається в підпіллі, в тім числі і т. Блакитний, що бере участь у повстанських загонах, головню в селянських, і веде підірвану роботу з тилу денікінщини.

Після ліквідації денікінщини, зустрівшись після підпілля на ґрунті практичної роботи, обидві партії зійшлися і партія боротьбистів під проводом тов. Блакитного, Шумського та інших вливається в єдину комуністичну партію — КП(б)У.

З того часу т. Блакитний висувається партією та радянською владою на відповідальні посади. Тов. Блакитний в 1920 році Член Центрального Комітету Комуністичної Партії (більшовиків) України, а відтак член Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету всіх скликань. Тов. Блакитний в 1921 році обирається членом Центрального Виконавчого Комітету Р.С.Ф.Р., а й до останнього часу кандидат Центрального Виконавчого Комітету С.Р.С.Р.

Радянська Україна знала т. Блакитного в першу чергу як організатора і беззмінного редактора газети "Вістей ВУЦВК". В тяжкі й складні часи націоналістичної реакції, шовіністичного морозу, що оповивав широкі шари української інтелігенції, а по часті й селянства, з наказу партії і радянської влади тов. Блакитний взяв на себе тяжкий тягар організації й будови великої щоденної радянської української газети, органу уряду У.С.С.Р. Протягом п'яти років самовідданої роботи по будованню газети і по утворенню радянської української суспільності т. Блакитний віддавав свої сили, кожен нерв свій, весь запал чутливої, тонкої й талановитої своєї натури. В історії будовання української радянської культури т. Блакитний займає одне з найпочетніших місць, будиши завжди в першій лаві працівників.

Разом з тим т. Блакитний виявив великий хист і радянсько-державного будівничого. Тов. Блакитний у своїй роботі виявив себе як справжній державний муж, що далеко бачив перспективи радянського будівництва. Тов. Блакитний був і прекрасним витриманим комуністом, і втрата його, особливо зараз, коли радянська влада й партія всіх сил прикладають до культурного будівництва, втрата т. Блакитного — велика втрата.

Його хворе серце (хронічний ендокардит) не витримало надмірної навантаження величезної роботи, що її мимомовно офіційних нагрозок брав на свої плечі т. Блакитний. Протягом останніх 10. місяців т. Блакитний боровся зі своєю хворобою, дивуючи лікарів, що не знали, в чім полягає ця життєвість, ця опірність могутньої натури революціонера-борця.

Та не витримало і навки спинилося 4. грудня 1925 р. прекрасне серце революціонера.

З глибоким смутком і великими почестями похоронила Радянська Україна одного з кращих своїх синів — т. Василя Михайловича Блакитного, і хочеться повторити слова т. В. Чубара, що "не тільки на Україні, але далеко за її межами друзі Радянської України, прихильники пролетарської боротьби, за краще майбутнє, борці за національне визволення сумуватимуть з приводу втрати одного з видатних борців за визволення трудящих України". Бо навіть тут, за морем, в далекій Канаді, вістка про смерть т. Блакитного викликала серед організованих українських робітників та фермерів глибокий жал і смуток. Як там так і тут ми схилимо наші голови перед могилою т. Блакитного. На завжди будемо берегти світлу пам'ять про нього і йти за його прикладом у наші праці для великої справи визволення працюючих, для якої він віддав ціле своє життя.

ТЯЖКА ВТРАТА.

Помер тов. Блакитний — це одна тяжка втрата для партії, для робітничо-селянської республіки. Помер палкий революціонер, відданий боєць пролетарського будівництва, видатний робітник України.

Він горів у роботі, згорів на очах товаришів і друзів; ніхто і ніщо не могло спасти його від цього. Він непохитно вів у сили революції, у творчість трудящих мас, коли йшов на боротьбу, об'єднуючи роспорошені сили, зміцнюючи більшовицьку партію, виходячи в її лави загомилені боротьбистів.

В 1920 році на IV. Всеукраїнській конференції Комуністичної Партії (більшовиків) України відбулося це злиття. Виступ тов. Блакитного на цій конференції закріпив навіки те, про що так багато говорили перед конференцією, чого вимагали революційні маси — закріпив єдність революційних сил України. Українська комуністична партія боротьбистів в особі тов. Блакитного та інших дала нашої партії цінних това-

ришів. Тов. Блакитний, не зважаючи ні на що, взявся з запалом до роботи і чимало допоміг закріпленню революційних позицій на Україні.

Працюючи в Центральному Комітеті Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, у громадських організаціях, у "Вістях", він скрізь закликав до творчості, до боротьби, мобілізував сили, запалював нові шари робітничо-селянських мас. Погано активність заражала багатьох, його товариський підхід до всіх, що його оточували, легко й хутко робили його своїм рідним і близьким. Таких товаришів не багато. Тим тяжка втрата. Сотні тисяч робітників і селян, що стежили за зростом газети "Вістей", створеної тов. Блакитним, з глибоким співчуттям жалю почують звістку про смерть тов. Блакитного.

Не тільки на Україні, але далеко за її межами друзі Радянської України, прихильники пролетарської боротьби за краще майбутнє, борці за національне визволення сумуватимуть з приводу втрати одного з видатних борців за визволення трудящих України з під окупаційної царату, з під окупаційної чобота німецьких армій, з під панування зрадників пролетарської боротьби — націоналістичної петлюрівської банди, що привела польське військо для зміцнення маргаритової демократії.

Завжди в скрутні періоди існування Радянської України тов. Блакитний був повний оптимізму, надії.

Труднощі меншали, а сили тов. Блакитного слабшали. Тепер його нема. Хай робітничо-селянський нарід України так само безоглядно, гаряче любить Радянську Україну і працює над її зміцненням, як це робив тов. Блакитний.

Пам'ять про нього не перестане жити в масах. Справа, що за неї він боровся, що на неї він витратив молоді сили — не загине.

Нові, розбурхані ними сили надолужать тяжку втрату, зміцнюючи революційну позицію, поширюючи лави відданих справі робітників і селян борців.

В. Чубар.

ЩАСЛИВОЇ ДОРОГИ В НІРВАНУ.

Нині кінчає своє життя 1925 рік! Так кажуть. Я не знаю різниці між нинішнім а завтрашнім днями чи роками. Знаю тільки, що в чотирьох цифрах одна переміниться. Сама крайня — 5. На її місце прийде 6. І буде 1926.

Новий рік завтра прийде. Малюють його нам таким невинним немовлятком з крилами...

А 1925-го представляють нам старим, сивим дідусем...

— Геть, — кажуть — старий! Ти вже нам непотрібний!

Відслужив, значить, своє. Ніхто йому навіть не хоче подякувати за службу.

Защо-ж така зневага? Пригадую-ж, як рік тому назад його радісно вітали, лили з золотих чаш за його здоров'я... А тепер хоч би добрим словом спікнути.

— Ні, не такі, що спікнути. Добрих, як злим, але спікнути... А є й такі, що й по вік його не забудуть.

Бо тільки у фантазіях "празднотатаючихся" народився, він, отой 1925-ий, невинним немовлятком, що його-ниці посилає в нирвану. Бо коли поглянемо ми на день його народження, то побачимо, що в перший день свого народження він скупався в людській крові і кровю працюючих миропомазався.

На саме народження 1925-го року в Італії в Югославії відбувалися криваві заворушення. Зараз же на другий день після народження 1925-го Муссоліні задушував в тюрмі всіх італійських редакторів.

А на другий тиждень канадський домініанський уряд заявив "во всеуслышание", що не дасть безробітним допомоги... Чуєш старий, 1925-ий дідусь? Ти тоді був з ангельським обличчям!

Тоді-ж такі польський сойм ухвалив видати комуністичних послів судові...

Нічого ти не зробив в їх обороні. Ти ще старався скрити це, що діється на землі під твоїм шарованим "і ти... затімив тоді сонце.

Але ще сонце не встигло одніми "оком" глянути знову на землю, як кати в Югославії убили 5-ох селян. Другий місяць твого життя тоді тобі тільки почався.

А до кінця того другого місяця свого життя, що ти зробив? Пли за мною, а я тобі покажу діла твоїх молодечих днів!

За протязь другого місяця свого життя ти створив проти радянський бльок з прибалтійських держав; створив проти радянський союз з балканських держав; убив в Дортмунді (в Німеччині) 230 майнерів; вилудував для Цанкова новий "лист Зіновєва", проголосив військовий стан в Болгарії; кинув голод і нужду серед майнерів в Новій Скошії.

Чуєш! Це з одного місяця! За другий місяць свого життя!

Спішив ти, бо знав, що життя твоє — всего 12 місяців. Тому й протирадянський бльок твоїм ликом шити, а "лист Зіновєва" писаний вилами по воді.

Третій місяць свого життя почав ти нафтовим зливом в Бразилії, убили 300 робітників. А другого тижня в тому-ж місяці ти заключив угоду з БЕСКО і вигнав на страйк 12,000 майнерів Нової Скошії.

Не криви свого спаралізованого передсмертним страхом обличчя. В другій половині того-ж місяця ти французьку імперіалістичну зграю на Мароканців наслав і до останніх днів свого життя точив з них кров.

Як тільки став ти на ноги, то помандрував в Китай і відобрав провід в революційному китайському народі, умертвивши Сун-Ят-Сена. Помір ангільським капіталістам Курдів зорганізувати і на молоду турецьку республіку натроудити.

Гінденбурга подарував німецькому робітництву, влаштувавши їм перед тим кроваву баню в Гале.

На закінчення березня єгипетський парламент розігнав, в саарській долині 70 майнерів убив, гураганом пролетів над Злуч. Державами, положивши трупом 1072 осіб.

Рукою польського сержанта Мурашка убили ти польських революціонерів Багінського і Вечоркевича. А як в Перемішлі суд оправдав Ланцуцького, ти в спілці з польською шляхтою назад запакував його в тюрму і віддав в руки другим суддям.

Хвалився ти, що в половині квітня ти Еріо прем'єрства позбавив. То другого такого самого чорта на його місце поставив — Пенлеве.

Лорда Балфур в Палестині не доглянув, що він насилу під охороною французьких панцирників на корабель втік. Собором святого Краля в Софії генералом голови порозбивав і разом з тіткою антантою позволив Цанкову подвоїти його армію для знищення організованих болгарських робітників і селян.

Майнерську юнію в Альберті розторожив, а Пенлеве поміг арештувати комуністів у Франції за те, що вони стояли за мир з Ріфами.

Диктатуру Пангалюса Греції дав, а майнерів в Дромгелер на тяжкий страйк вигнав.

А кров студентів і робітників в Шангаю? Може ти забув? — то я тобі пригадую. А військо на допомогу БЕСКО-ві проти майнерів в Новій Скошії хто, як не ти послав?

Мало тобі було того, що позоволив польській шляхті знущатися над українським населенням Західної України, ти ще й повів на Галичину на слав.

Науку про еволюцію в Злучених Державах засудив. А в Англії разом з палатою послів 290 мільйонів доларів на будову військових кораблів ухвалив.

А де ти тоді був, як ангільські майнери без страйку вигнали з Шлезку до Німеччини. А як то ти помагав Французам знищити бомбами з аеропланів 80 сіл в Сирії і історично-біблійне місто Дамаск? Старий вже ти тоді був, не тямив?

Комуністичних провідників в Англії в тюрму посадив, а вбивць Маттеоті випустив на волю. Перського шаха, кажеш, корони позбавив? То на другу голову ти її настромив.

Михайла Васильовича Фрунзе від Червоної Армії забрав, татарбунарських селян, в румунську тюрму запроторив. А на Волоті, в Рівному скільки селян ти з польською шляхтою в тюрму засадив?

Тишини, що Люкарно капіталістам подарував? Не тишини, воно не переживе твого наступника. Не забувай, що Союз Радянських Соціалістичних Республік 8-му річницю свого існування відсвяткував.

Польсько-руський союз ти в Вінніпегу створив?.. Посрамявся ти з ним. Краще тобі було підписувати "безголові" уряди французького та польського. Шо-ж тепер твій наслідник зробить з франком?

Уродився ти в муках і крові і в могилу з нею йдеш. З Чан-Цо-Ліном перед смертю ти відрубав голову генералові Куо-Сунг-Лінгові і його жінці і по місті на показ сказав носити. Це на старості днів своїх!

Василя Блакитного нам забрав.

Кидався ти на всі боки, рався, з Чемберленом, Брінном, Стреземаном, Муссоліні, Цанковим товаришували... А тим часом нова сила піднімається, яка одним розмахом своєї могутньої руки розторожить всі твої люкарни...

Так і скажи своєму наслідникові.

А тобі? Щасливої дороги в нирвану!

Волицець.

МАСОВЕ ВІЧЕ РОБІТНИЧОГО ЗА ПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

Коністон, Онт.

В неділю, 20. грудня, в годині 2.30 по полудні, відбулося в Укр. Роб. Домі в Коністон масове віче Робітничого Запomoгoвoгo Товариства. Віче отворив тов. Т. Ягода і поклав до слова т. В. Босовича.

Промовць пояснив цілі організації, а з'окрема Товариства Укр. Роб. Фарм. Дім, яке має велике значення між українським робітництвом і фармерством. В ній провадиться освітня праця як серед дорослих, так і серед дітей, що вчиться в робітничих дитячих школах. Далі говорив про Робітниче Запomoгoвoгo Товариства, провів ріжницю між ним, а капіталістичними асекураційними компаніями. В асекураційних компаніях робітників дістає лише посмертне, але тільки на папері, бо не в силі виконати своєї вкладки до кінця, бо вона дуже висока. А в Робітничому Запomoгoвoгo Товаристві робітників, що регулярно вкладають свою членську вкладку, дістає допомогу в разі хвороби чи якогось випадку, а по смерті його родина дістає посмертне. В Р.З.Т. членство само вибирає свій заряд, само контролює свої вкладки, бачить звіти на сторінках газети і т. ин. Коли-б більше членства вписалося до Р.З.Т., то була-б і більша допомога. А до асекураційної компанії робітників тільки платити, але до ніяких там справ не має права.

Після цього перерахуано деякі важливі точки статута Р.З.Т., а відтак приступлено до впису нових членів. Вписалося сім нових членів. Після цього присутні ставили питання промовцям, на які він вдовольно відповідав. На цему збори замкнено.

Н. Атаманець, секретар зборів.